

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvc.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—

Za pol leta, četrt leta in na mesec razumno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvc. večerne številke po 4 nvc.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvc. izven Trsta po 1 nvc. več.

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabave, domaći oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 29. (Zbornica poslancev.) Na mesto zbolelega posl. Herolda so izvolili posl. Kaftana v delegacijo. Med interpelacijami je posl. Spinčiča o postopanju deželnega kulturnega sveta istrskega o premiranju govedi v Podgradu.

Prihodnja seja bo jutri.

Dunaj 29. Odsek za preosnovo § 14. je imel danes sejo, katere so se udeležili ministri grof Clary, pl. Koerber in pl. Kindinger. Na poročilo posl. Grabmayra in govora Zallingerja in Stranskega je izjavil minister za pravosodstvo, da se vlada ne more izreči za nobeden predlog glede preosnove § 14.

Budimpešta 29. Zbornica poslancev je sprejela zakon o varstvu domače industrije. O tej priliki je rekel trgovinski minister Hegedüs, da treba že obstoječa in nastajajoča tovarniška podjetja podpirati po določenem načrtu. On je protiven uporabi denarja iz inozemstva.

Budimpešta 29. Finančni odsek zbornice poslancev je sprejel zakon o kvoti brez izpremembe. Pl. Szell je izjavil tekom debate, da sta se vladi zjedini, da imenovana predloga ne dobi veljave zakona, ako bi se v Avstriji ne rešila parlamentarnim potom.

Pariz 29. Glasom vesti, katere je prejel minister za naselbine od guvernerja francoske zapadne Afrike, koraka misija Frolani proti Besimu, južno-zapadno od Aira.

Sredce 20. Narodna banka je začela izdajati bankovce srebrne veljave.

Berolin 29. Nemški generalni konzul v Budimpešti, princ Hohenlohe, je namenjen za poslanika v Darmstadtu.

Rim 29. Poročilo finančnega ministra Bosellija je zadovoljilo ne le novinstvo, ampak tudi finančne kroge.

Vojna v južni Afriki.

Windsor 29. Polk kraljičine garde (konjenikov) se je podal v Portsmouth, kjer se ukrepa za v južno Afriko.

London 29. Uradna brzjavka zatrjuje, da je general Methuen pri Modder-Riverju trčil na Boeree ter uničil vse njih tamošnje čete.

Poročilo o delovanju političnega društva „Edinost“

prečitano na običnem zboru po tajniku dru. Edvardu Slaviku:

Slavni zbor!

Leto dni je minolo, odkar ste odstopajoči odbor počastili z nalogo, da vodi osodo tega veličnega političnega društva. Danes stopa isti pred Vas, da položi v Vaše roke svoj častni mandat in da Vam poda račun o svojem delovanju. Meni je naloga, da Vam v kratkih potezih narišem zgodovino društva v minolem letu.

Na običnem zboru dne 13. novembra 1898 izvoljeni odbor se je konstituiral tako-le: profesor Matko Mandič predsednik, dr. Gustav Gregorin I. podpredsednik, dr. Otokar Rybář II. podpredsednik, dr. Edvard Slavik, tajnik, Ante Bogdanović, blagajnik, Ivan Balanč, dr. Josip Abram, Fran Rakuša, Makso Cotič in Josip Turk odborniki, Ivan Šuman, Anton Miklaveč, Andrej Černe, Dragotin Pertot, Martin Pečar, Goriup Ivan, Jakob Perhave, Miha Hrovatin, odbornikovi namestniki, Gracijan Stepančič in Ivan Prelog pregledovalec računov. V nadzorovalni odsek za list „Edinost“ so bili izvoljeni gg.: prof. Mandič, dr. Gregorin in dr. Rybář.

Prvo delo je bilo odboru, da pošlje resolucije, sklenjene na običnem zboru s poročilom o istem vred vsem kljubom desnice, in vsakemu členu slovansko-krščanske narodne zveze še posebej. Gospod državni poslanec prof. Vekoslav Spinčič je vse te resolucije z obširnim komentarjem predložil ministerstvu ter ustmeno priporočal uresničenje naših opravičenih teženj.

Odbor je pretresoval društvene posle v 28 sejah.

Ni nam prineslo dosti dobrega ravno kar minolo leto.

dni — tudi ti si me obiskala v tej mrzli novemberski noči! Mar je tudi v tvoji gomili mraz? Mar si hočeš ogreti na mojem srečju svoje srce?

In sčla je k meni in midva sva se ljubila kakor nekdanj v poletnih nočeh, polnih zlatih sanj in vročih poljubov.

— In ko bom spavala v mrzli zemlji, prideš na moj grob in naseješ vanj belih rož, polno belih rož, katerim boš priličal z svojimi solzami... Jaz pa bom sanjala pod njimi o tebi in najini ljubezni —

Da, tako sva govorila v tistih lepih nočeh. Danes pa sem pozabil na bele rože, pozabil na tvojo gomilo, solze moje so se posušile in druga ljubica me pričakuje nocoj in drhti po mojih poljubih...

Pusti me!

A privla se je še tesneje k meni in dolga njena halja je zafrfrolala po zraku... Mrlič po sobi pa so se rezali in stezali svoje dolge, koščene roke po meni...

— Nocoj si moj, nocoj se bova ljubila midva!

Znano Vam je, da so naši okoličanski deželni poslanci vsled obljub, danih jim od vlade in njihovih dobrih kolegov samih, sklenili, da se bodo zopet udeleževali sej deželnega zbora. Znano Vam je tudi, kaj se jim je zgodilo in kako plastično predstavo o tisočletni kulturi so uprizorili ob tej priliki naši dobri someščani. Ker je bila s tem žaljena vsa slovenska okolica in ker je bilo stavljeno v nevarnost življenje poslancev, sklenili so ti poslednji, da se ne udeležijo več ne sej deželnega zbora ne mestnega sveta, ako ne dobé zadoščenja in jamstva za osebno sigurnost. Zaman so pričakovali, da vlada, ki jim je svetovala udeležbo, poseže vmes, ter jim pridobi zahtevano zadoščenje in jamstvo. Dočim je kazal Nj. eks. gosp. namestnik in grof Goëss, da bi vsaj dežnik držal nad glavami naših poslancev, če bi mu bilo mogoče, menil je tedanji ministerski predsednik, Nj. eks. gosp. grof Thun, da niti tega ni treba, češ, saj glava je trda stvar, katere ni tako hitro konec.

Hvaležni moramo biti našim vrlim gg. poslancem, ki so vse svoje važne sklepe napravljali v sporazumu z odborom „Edinosti“, kateri jim je od svoje strani šel na roko kolikor mogoče, da so znali tako lepo varovati čast in ugled svojega naroda.

Druga žalostna točka so Pomjanske volitve. Znano Vam je, da so Italijani sklenili razdeljenje obširne občine Pomjanske le radi tega, da bi vsaj v enem delu dosegli nadvladje. Vlada je seveda to razdeljenje radovoljno odobrila, kakor bi bila za tužno Istro Bog ve kaka nesreča, če bi tako velika občina ostala v slovenskih rokah. Dočim je bilo gotovo, da zmagamo v oddeljeni občini Marezige, ter se nasprotniki tam niso niti udeležili volilne borbe — vnel se je v ožji občini Pomjanski hud volilni boj, v katerega je poseglo tudi naše društvo. Priredilo je dva ljudska shoda, prvega v Šmarjah, a drugega v Koštaboni, — ne brez ovir od strani slavnega c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru; skušalo po deputacijah, z rekurzi in vlogami doseči zakonito postopanje na volitvah ter doprineslo marsikatero žrtev, da bi volitev izpadla — kakor bi morala. Doseglo se je toliko, da se je za Marezige volilo v Šmarjah, a za Pomjan v

Dolgo sem koprnela po tem večeru in težko sem ga pričakovala, kajti tudi jaz sem drhtela po tvojih poljubih. — Poljubi me! —

Zatrepetal sem...

Ona pa je položila svojo koščeno glavo na moje prsi — in jaz sem poljubljal mrtvo svojo ljubico...

Bele halje mrličev pa so plapolale po zraku... Tam zadaj pa je stala moja mati — — —

V mali sobici tam v predmestju je plakala druga moja ljubica po meni in zakrivala malo svojo glavičico med mehke blazine...

Tam zunaj na nebu pa je vzhajal mesec in svetil na gomile, kjer je ugaševal veter zadnje svečice... Dolge veje cipres so se pripogibale nad gomilami in zakrivala križe in bele spomenike...

Zapuščene gomile pa so samevale v pozabnosti...

Ve, zapuščene gomile, kako žalostne ste in grozne v svoji puščobi!

P O D L I S T E K.

Zapuščene gomile.

Ivan P.-k.

In tedaj so prihajali...

Videl sem vas, ve zapuščene in pozabljene gomile, brez lučie in cvetja, in o tem pogledu me je zazeblo v dno duše. Žalostne take gomile sredi bogastva in razkošja!

In tedaj so se jele odpirati te gomile in iz njih so ustajali davno pozabljeni mrličji. Njih bele halje so se majale po zraku, od njihovih teles pa je prihajal mrzel duh, kateri mi je stresal telo... Dolge, koščene svoje roke pa so stezali proti meni...

Moja soba pa se je polnila bolj in bolj z mrličji...

Tudi ti si prišla, mati moja, in dahnila mrzel poljub na moje čelo. Tudi ti me nisi pozabila, da-si ni gorela danes na tvoji gomili ni jedna svečica, le moje solze so močile mrzlo prst...

In ti ljubica moja iz davno minolih, lepih

Pomjani ter prejelo obljubo Nj. eks. gosp. namestnika in grofa Goëssa, da bosti v volilnih komisijah enako zastopani obe stranki, ali ostalo je le pri obljubi. Ne čudimo se, da g. grof Goëss ni spočil svoje obljube, a čudimo se le, da se mu je zdelo vredno sploh kaj obljubiti. V Marčigah smo sijajno zmagali, a v Pomjanih smo propadli. Vse žrtve so bile zaman vsled korupcije, ki jo je lahonska stranka zanesla med Pomjance za časa svojega vladanja; dokler se polagoma ta gnoloba ne odpravi, ni upanja, da se stvar obrne na bolje.

Na dopolni volitvi za deželni zbor vsled smrti poslanca Costantinija je tudi naše društvo za mestno skupino Pazin-Labin postavilo kandidata v osebi župana pazinskega, g. dra. Kureliča. Tudi ta volitev je pokazala — propali smo le za par glasov — da v našem skupini naše stvar lepo napreduje in da se že za prve prihodnje volitve smemo nadejati zmage.

Odbor se je po svoji moči pobrigal tudi za toli zaželeno okrajno glavarstvo za tržaško okolico. Vsled odborove inicijative podali so se namreč naši okoličanski deželni poslanci k gosp. namestniku, da bi mu priporočili to nujno potrebo naše okolice. Ali ker niso mogli z njim priti na čisto terni bilo niti mogoče rešiti vprašanja, je-li so Barkovlje v tržaški okolici ali ne, ter se je bilo bati, da vsled netočnih informacij tukajšnjega namestništva pride stvar v slab tir (kazalo je namreč, da namerjajo ustanoviti nam okrajno glavarstvo le za zgornjo okolico) sklenil je odbor, da se ima v tej stvari predstaviti deputacija ministerskemu predsedniku samemu. To nalogo sta prevzela z izredno požrtvovalnostjo naša poslanca gg. Ivan in Alojzij Gorin, katerima se je pridružil za društvo »Edinost« g. dr. Gustav Gregorin, ki je sestavil temeljit memorandum o vprašanju okrajnega glavarstva. Ta memorandum je deputacija predložila gosp. ministerskemu predsedniku ter mu razložila naše želje glede okrajnega glavarstva. Isti je seveda odgovoril, da stvar natanko premisli. Tako je vsaj ta stvar v pravem tiru, in tako smo gotovi, da v dobimo ali okrajno glavarstvo za vsa okolico, ali pa nič, ker okrajno glavarstvo le za zgornjo okolico bi nam bilo le v škodo. Vsaj na Dunaju vedó sedaj, kje so Barkovlje!

Jako tužna točka je šolsko vprašanje. No, to je storilo letos zopet korak — nazaj. Prošnja za slovenske šole, katero so tržaški slovenski očetje vložili že pred 15 leti, bila je že enkrat odbita. Proti tej odločbi so prosile vložili po gospodu dr. Gregorinu sestavljen temeljit rekurz, vsled katerega je ministerstvo razveljavilo prvo odločbo ter naložilo namestništvu, da po daljnih poizvedbah izda novo naredbo. Po mnogoletnem globokem premišljevanju se je namestništvo letos v majniku osokolilo — ter na novo odbilo prošnjo za slovenske šole, češ, da mesto prav za prav ni mesto in da tržaških mestnih Slovencev ni — v operatu o ljudskem štetju od leta 1890; koliko jih je v resnici, to da je povsem brez pomena, ampak edino merodajni da so Slovenci, napisani v tem operatu.

Proti tej odločbi je sestavil rekurz zopet g. dr. Gregorin, ki je že toliko žrtvoval za vprašanje slovenskih šol v Trstu. No, sedaj smo zopet dobri za nekaj let!

V tržaški okolici je društvo »Edinost« priredilo letos 4 ljudske shode, namreč dne 10. septembra v Barkovljah, 8. oktobra pri sv. Ivanu, 29. oktobra v Škledju in 12. novembra v Rojanu.

Na vseh je bila udeležba zelo obilna. Razpravljalo se je o naših razmerah, o položaju, o ljudskem štetju, o občinski upravi in o drugih gospodarskih in političnih vprašanjih. Sklenile so se razne primerne resolucije.

Prav za prav je lanjski občni zbor naložil odboru, da skliče letos tabor pod milim nebom, ali odboru se je zdelo to z obzirom na naše razmere neumestno ter bolj koristno, da se ljudstvo po ljudskih shodih bodri in poučuje. Upa, da se tudi zbor strinja z njim.

Po inicijativi odborovi, so si slovenska društva za prihodnje leto najela dobro znane obširne prostore »pri zelenem hribu«, kjer se društveno gibanje utegne lepo razviti. S tem je preskrbljeno nujni potrebi slovenskega življa v Trstu.

Ako povam še, da se je odbor udeležil velike avstrijske slavnosti, t. j. jubileja 50-letnega vladanja N. Veličanstva, da je odbor, kjer se mu

je le pomjajala prilika, posezal vmes, da varuje ugled, koristi in edinstvo primorskih Slovanov in Slovanov sploh, in da društveno glasilo z novoustanovljeno tiskarno vred lepo napreduje, menim, da sem prilično izepil svojo nalogo.

Prihodnji odbor bo moral delovati z vsemi silami, da obdržimo vseh šest okoličanskih mandatov in da se ljudsko štetje reši po zakonu in po resnici. In zato bo treba napornega dela in velikih žrtev, a treba bo, da se te trde naloge udeležijo vsi in posebno oni, ki po svoji zmožnosti, po svojem ugledu in uplivu, po stopinji, katero zavzemajo na lestvi socialnega življenja, morejo koristiti naši sveti stvari. Združimo se torej vsi na delo za svoj ubogi, toli tlačeni narod po našem društvenem geslu:

«V edinosti je moč!»

Politični pregled.

TRST 30. novembra 1899.

K položaju. V zadnji seji parlamentariške komisije desnice se je razgovor sukal v glavnem okoli vprašanja: ali naj se desnica nadalje ohrani in kako naj desnica podpira boj Čehov v njih postulatih? Razprave so bile mirne, a precej dolgotrajne. Vsepeh pa je bil ta, da so soglašali v tem, da je obstanek sedanje večine državna potreba in ker je ta obstanek možen le s pomočjo Čehov, zato treba le-te podpirati. Ker pa najnujnejše zahteve Čehov niso bilo formulirane, imenovali so — kakor že javljeno — poseben pododsek v ta namen.

Ta sklep eksekutivnega odbora desnice — da bo namreč desnica podpirala Čeha v njih zahtevah — je napravila ogenj v strehi nad nemškimi skupinami. »Neue Freie Presse« kar obsiplje skupine z vsemi možnimi očitaji. Reči moramo, da toliko hinavstva in perfidnosti nismo z lepa videli na enem kupu, kolikor ga je tu v enem jedinem članku. Tu se zavijajo besede in kovajo stavki, da bi se dokazalo, da je postopanje desnice prava revolucija proti volji — krone. Ali ni to skrajno hinavstvo, ako se ljudje, ki so skozi par let vsako avtoriteto gazili v blato, sedaj v jednomer in drzno skrivajo za hrbet krone in jim je vsaka druga beseda, ki prihaja iz ust, državna potreba?

Ali ni to hinavstvo, ako ljudje, ki so skozi par let tirali obstrukcije, kar naenkrat pobožno zavijajo oči in uče, da obstrukcija znači zanikanje konstitucionalnega stanja?! Ali ni to skrajno hinavstvo, ako ljudje obsojajo češko obstrukcijo, a v isti hip žugajo z nemško obstrukcijo, ako bi vlada v najmanjem ugodila Čehom?! Ali ni hinavstvo to, ako napadajo Čeha, češ, da le-ti zahtevajo novo jezikovno naredbo, a hkrati isti ljudje pojejo slavo istemu Kindingerju, ki je s tajno naredbo prekoračil nalogo, dobljeno od krone, da se namreč ni zadovoljil z odpravo Badenijevih oziroma Gautschevih naredeb, ampak je vzel Čehom tudi nekaj prava, ki so ga imeli že pred Badenijem?!

»Neue Freie Presse« očita voditeljem desnice tudi to, da so krivo govorili pred cesarjem! Da so obljubili poštovati državne potrebe, sedaj pa da hočejo podpirati češko obstrukcijo. To je zlobno zavijanje. Voditelji desnice so res zatrjaleli, da njih stranke so vsikdar poštovale državne potrebe, ali glede nagodbenih predlog so Jugoslovani, Čehi in tudi nemški konservativci odkrito govorili, da jim ne bo možno glasovati zanje.

Ali skrajno perfidno je od nemških skupin to, da zahtevajo od desnice, proganjane od vlade, da mora glasovati za takozvane državne potrebe, one same pa, da si jim je vlada brezpogojno na uslugo, nočejo sprejeti nobene obveznosti. Ta je lepa: moč naj bi uživali levičarji, odgovornost pa naj bi nosili desničarji! Ali ni to hinavstvo in perfidnost na svojem višku?!

»Neue Freie Presse« dokazuje tudi, da bi se bili voditelji desnice morali — čim so pred krono sprejeli obveznosti in čim so videli, da Čehi nočejo dovoliti državnih potreb — takoj ločiti od Čehov! Aha: v tem grmu tiči zajec, na to stran jih srbi! Sedaj umejemo tudi oni drugi izrek, da zveza skupin desnice je v nasprotju z obstojnimi pogoji države!! Nam ni navada, da bi se skrivali za hrbet krone, ali na to trditev moramo že odgovoriti s tem, da se sklienujemo na poročila o avdijencah desničarjev pred cesarjem, v katerih poročilih je bilo soglasno rečeno, da krona pripoznava večino, da jo smatra za po-

trebno in da želi, da se ista ohrani. In v pogovoru s poslancem Povšetom je cesar še posebno povdarjal, da Slovence bodi v zadostno jamstvo solidarnost z Čehi.

Pogajanja med Čehi na jedni, in vlado in levičarji na drugi strani so se včeraj nadaljevala. Ali vse kaže, da so se nade do ugodnega vspeha skrčile skoro do ničle. Razlika mej stališčem Čehov in Nemcev je velika. Prvi zahtevajo najprej zadoščenja in potem odnehajo od obstrukcije, Nemei pa zahtevajo, naj Čehi najprej odnehajo od obstrukcije, zadoščenje pa dobé potem, ko pride mej Čehi in Nemei do sporazumljenja.

Nemei si hočejo postaviti rok, o katerem nihče ne ve, kdaj poteče, Čehi pa naj bi takoj spočili svoje obveznosti. Po takih monstroznih zahtevah pač ni čudo, da so šanse do sporazumljenja zlezle skoro v nič.

Državni zbor. V včerajšnji zbornici poslanec Janda predložil nujni predlog, da se iz Češke takoj odpravijo vsi vnunji orožniki, ki se svojim nepoznanjem češčine le razburjajo ljudstvo.

Seja se je pretrgala, ker je imel odsek za izrek graje poslancem Cingerju, Bernerju in Steinerju sejo. Seja zbornice je začela zopet ob 1³/₄ popoldne in se je izrekla graja — kakor smo že povedali mej najnovejšimi vestmi — posl. Bernerju in Steinerju, Cingerju pa ne, ker je govoril v velikem razburjenju, da si je bil odsek prepričan, da češki poslanec Březnovsky ni govoril laži, ko je napadal socialne demokrate.

Vojna v južni Afriki. V občo sodijo tudi oni, ki so z vsemi svojimi simpatijami na strani Boereev, da slednjič silna moč Angležev vendar stisne junaški rod Boereev, borečih se za svojo svobodo pred tem roparskim napadom. Voditelji Boereev pa sodijo drugače. Iz nekega pisma poveljnika Boereev, generala Jauberta, je posneti namreč: Ni misliti na kako posredovanje od strani katere si bodi vlasti. Nikdo si ne upa protestirati proti požrešnosti Angležev. Zato se Boerci smejo zanašati le na svojo lastno moč. Pred vsem so gledali, da Angležem potaje svojo moč. To se jim je posrečilo. Uredili so tako, da so angleški ogleduhi videli le star artilerijski material, o velikih zalogah modernega materiala Angleži niso slutili. Tudi če je res, da Angleži pošljejo 85.000 mož v južno Afriko, 10.000 jih treba odšteti vsled izgub na ujetih obolelih, ranjenih itd. Za varovanje grozno dolge njih operacijske podlage bodo pa Angleži potrebovali tolike sile, da bodo mogli le kakih 35.000 mož postaviti proti Boereem. Etape Boereev pa so v domačiji in varstvo istih ne treba ni 500 mož. Zveza mej temi etapami je izborna. Že celó v defenzivni vojni, na domačih tleh, so razmere najugodnejše za Boeree. Angleži se bodo morali boriti korak za korakom in ob neopisnih težavah. To bo drobna vojna, kakor si je ni možno misliti bolj krvave in kakoršnja morejo Angleži vzdrževati k večjemu le par mesecev. Angleško nadvladje v Afriki se razbije, ako bo nadaljeval ta boj, obljubezni Afrikanderjev do svobode. Boerci imajo že sedaj 50.000 mož na bojnem polju. Ali gorje Angležem, ako se dvignejo vsi Afrikanderji. Mi zmagamo; vsaki posamični naših mož ima to prepričanje in trdno zaupanje v Boga, da nam bo stal na strani, kakor v prejšnjih bojih. Poleg vere nam je domovina najsveteja stvar in svoboda iste nam Bog ohrani, v njega bomo zaupali nadalje.

Domače vesti.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel jutri zvečer ob 7. in pol uri svojo sejo, namenjeno za konstituiranje. Ker je ta važen čin, so gospodje odborniki naprošeni, da se udeležijo te seje.

Pozor! V listih čitamo, da je društvo »Lega Nazionale« uložilo na namestništvo prošnjo za dovoljenje, da v Križu zasnuje šole v nadaljnje strokovno izobraževanje kamenosekov. Namestništvo je to prošnjo doposlalo trgovski in obrtni zbornici s pozivom, naj ta poslednja izreče svoje menenje. Ali naj pravimo, da se je trgovska zbornica izrekla tako, kakor je Lega prav? Ti ljubi Bog, čemu pa bi bili v Trstu avstrijski konservativci in patrijotje, ako ne bi smeli podpirati političnih agitacij Lega? Političnih — pravimo po vsej pravici. Saj imajo vsi zavodi Lega raznarodovalen, torej političen namen. Vsako delovanje pa, ki stremi bodisi

po nasilnem, bodisi po zvijačnem raznarodovanju, je hkratu tudi nemoralno. Takov namen bo tudi novi šoli. To je jasno. Ako bi Legi res bilo za blagor ljudstva, za izobražbo, bi nastavila v tej šoli učitelja večšega jeziku ljudstva, a gotovo je, da pošlje kakega trilega Italijana. Nikar naj nam ne prihajajo z izgovorom, da hočejo skrbeti za tistih par laških delavcev — če jih je sploh še kaj —, ki bivajo v Križu! Take izgovore rabi tudi nemški sehulverein in vsprejemlje lepo v svoje zavode — slovanske otroke!! Skrb Lahov za izobražbo ljudstva v Križu izvira tudi iz dejstva, da se bližajo volitve. To naj bi bila jedna limanica, na katero naj bi sedelo nevedno ljudstvo. Rodoljube v sv. Križu opozarjamo na ta laški maneuver.

To je preveč. Pišejo nam: Dne 28. t. m. sem šel na tukajšnje okrajno sodišče radi neke pupilarne stvari. Omenjam pa, da sem kakor sovaruh štirih mladoletnih otrok o svojem času od istega sodišča prejel dekret v slovenskem jeziku. Vrtar me je poslal v dvorano št. 23, kjer sem se predstavil in vprašal o tem, kar sem potreboval. V sobi so bili trije gospodje, od katerih ni niti eden znal besedice slovenske? Eden teh gospodov me je vprašal, da-li kapišo talijan ali nemški?! Na moj negativni odgovor, me je peljal v neko drugo sobo, kjer je bil neki drugi gospod, ki je govoril tudi deželni jezik slovenski! Tam sem povedal, kaj želim, kar je omenjeni gospod povedal onemu gospodu c. kr. uradniku, ki ne zna slovenski!

Poslednji mi je namignil, naj grem za njim. Ko smo prišli na hodnik, mi je pokazal v arhiv ter rekel: »La vadi prenderi ati!« Šel sem in dobil akte. Z istimi sem se podal zopet na štev. 23, ali prejšnji gospod je odšel iz sobe ter se vrnil čez nekoliko časa z nekim možem (ako se ne motim, je bil ta poslednji eden slug), ki je vsaj za silo lomil slovenščino in ki mi je razložil, kaj mi je storiti, da dosežem, česar potrebujem.

Tako se godi nam tržaškimi Slovencev še danes, na koncu 19. stoletja! Potem pa naj na Dunaju govore o enakopravnosti!!

Omenim naj še, da me je gospod c. k. uradnik, ki je govoril slovenski, vprašal: »Kaj ne znate nič laški ali nemški«, kar je po mojem mnenju neumestno, ker mi nismo za to tu, da moramo znati tuje jezike, ampak so gospoda c. kr. uradniki za to, da govore z nami v našem deželnem jeziku.

Brejski.

Take so posledice! Neka rodoljubna gospa nam piše: Pred kratkim sem srečala tu v Trstu znano goriško rodoljubko. Vprašala sem jo, kako da pri njih kaj vspevata ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda in pa šolsko društvo. Učljena mi je jela pripovedovati, da ob sedanjih goriških prepirih je nemogoče vsako narodno delovanje, ter da mora (ako se razmere med strankami ne zboljšajo) prenehati vsako še tako dobro zasnovano narodno podjetje. Srd med »Sočani« in »Goričani« je narastel tako, da nabiralkam in agitatorkam prekristnih šolskih društev kar odklanjajo vsaki dar, ako je nabiralka ali nje družina v nasprotnem taboru. Kaj bi bilo še le z nami v Trstu, ako bi se tudi tu jeli prepirati?! In vendar ima morda tudi tu marsikateri naših voditeljev tehten vzrok, da bi oporekal temu ali onemu. Ali naši možje — hvala jim na tem — porabljajo zlati čas za složno delo, rama ob rami, katerega je povsodi polne roke.

Do vas, voditelji goriških Slovencev, se obračam torej! Pomislite vendar, kako rano seče narodu prepir na Goriškem!

Torej tudi vaše, toli poznano in požrtvovalno ženstvo je ostalo samo, brez vsake zaslombe. Ono si ne ve več pomagati, da bi svoje delovanje nadaljevalo in širilo! Da bi dalo duška svoji marljivosti! Dovolj bodi prepira in nesloge! Pozabite na minolost in mislite na delo za bodočnost! — Pustite malenkostne osebnosti, ozrite se na ubogi, teptani narod naš! Le složno, ali vsaj vsopredno delo vaše more rešiti siromaka!

Otresite se vsega sovražstva, ozrite se na rodoljubno ženstvo, ki hrepeni po trenutku, da bi tudi ono moglo zopet delati, kakor je nekdaj. Storite tako in blagoslovljala vas bo Slovenija in hvala vam bo pela Tržaška Slovenka.

Prošnja do poštnega ravnateljstva. Vožnja v poštnem vozu iz Logatec v Idrijo in obratno je postala v zadnji čas zares mučna. Pošta vozi 4—5

ur neprenehoma, ne da bi se kje ustavila. Poprej se je v Hoderšici ustavljala po kake pol ure, kjer se je človek vsaj nekoliko okrepčal in odpočil od dolzega sedenja v vozu. To je bilo zelo primerno, kajti pomisliti treba, da se potniki potem navadno morajo še voziti dalje z železnico. Zadnji čas pa popolnoma opuščajo to postajo. To v premislek merodajnim krogom.

Popotnik.

Izpitni za meščanske šole pred c. kr. izpraševalno komisijo v Goriči so se zaključili dne 29. t. m. — Izprašana ter usposobljena za pouk na meščanskih šolah se slovenskim in nemškim učnim jezikom sta bila gosp. Ivan Nekerman, c. kr. vadnični učitelj in voditelj pripravnice na Proseku, iz pedagogike, prirodoznanstva, prirodoznanstva in matematike, ter gospica Avgusta Šanti, učiteljica na »Slogini« šoli v Goriči, iz pedagogike, prirodoznanstva, matematike in prostoročnega risanja. Čestitamo najiskreneje. — Nadalje je bila gospica Weisslein usposobljena z odliko iz jezikovne skupine z nemškim učnim jezikom.

Razširjenje tržaške luke. Zakonski načrt o razširjenju naše luke so izročili včeraj proračunskemu odseku državne zbornice in sicer brez prvega čitanja.

Celjsko pevsko društvo uprizori v nedeljo dne 3. decembra v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju burko s petjem v 3 dejanjih: »Tat v mlinu«, ali »Slovenec in Nemec«. Na predstavi bo sodelovala celjska narodna godba pod vodstvom g. Fr. Koruna. Blagajnica se odpre ob polu sedmi uri. Začetek ob polu osmi uri.

Koneert pevskega društva »Kolo«. Pišejo nam: Kakor že javljeno, bo imelo pevsko društvo »Kolo« dne 17. decembra t. l. svoj koneert v redutni dvorani. Na vsopredju bodo ruske, češke, srbske, hrvatske in slovenske pesmi.

Dne 6. januarja bo pa društvo imelo plesni venček v dvorani Mally, ul. Torrente 16.

Italijanska uprava. Včeraj se je pred porotnim sodiščem tržaškim začela vrlo zanimiva razprava. Državni pravdnik toži sicer dve določeni osebi, ali mi vidimo na zatožni klopi le neko moralno osebo, zistem uprave, kakor ga je ustvarila laška oligarhija in ga — tudi vzdržuje. Tožena sta bivši tajnik in blagajnik občine v Miljah, Mare Antonio Impastori in klavni nadzornik iste občine, Peter Tiepolo — oba radi uradnega poneverjenja. Ko je bivši župan Ubal dini odstopil županstvo, našli so upravo v takem groznem neredu, da je odklonil vsako odgovornost, a je hkratu tudi deželni odbor istrski obvestil o stvari. Ta poslednja oblast — ki se pa, nota bene, poprej niti spomnila ni na to, da bi v Miljah vršila svojo nadzornovalno oblast, kakor je sploh ne vrši rada, kjer so njeni ljubljenci na upravi — je vsled te prijave poslala nekega deželnega računskega uradnika, da se malec prepriča o stvari. In mož je kmalu konstatiral, da je svotica 1107 gld. 27 1/2 nč. zginila nekam, a kmalu so pogodili, da manjka še drugih 1009 gld. in še neki znesek na klavnih pristojbinah. Uvela se je seveda preiskava, ki je gori rečeni dve osebi privedla na zatožni klop.

Izpovedbe obtoženea Impastarija kažejo v kričeči luči grozen nered in še kaj drugega na občinski upravi v Miljah v minulih časih.

Na vprašanja predsednika sodišča je odgovarjal Impastari, da ključdo blagajne so imeli on, župan in jeden svetovalec. Mnogo krat pa je našel nered v blagajni. Obtoženeec je imel svoj ključ spravljen v neki zaprti kaseti, a čisto je opazil, da je ta kaseta bila poškodovana in opazil je celó, ko je delal račune, da je kaj manjkalo. Denar je tudi župan prejemal, a ko jih je izročal blagajniku, se ta poslednji nikoli ni drznil, da bi prešteval, ker se je bal, da bi se župan čutil razžaljenega. Enkrat je župan potegnil 60 gld., katerih pa ni odrajtal. Obtoženeec ga je opozoril na to. Župan pa se je razsrdil, zatrdil, da je znesek že pokrit po pobotnicah, ki jih ima v rokah o raznih zneskih. To sicer da ni bilo res, ali on, obtoženeec, se je udal, kajti župan je bil absoluten gospodar. Na vprašanje predsednikovo, da-li se blagajna ni nikdar skontirala, je odgovoril obtoženeec: »Nikdar! Župan ni hotel nič uti o glavnih knjigah«. Na menenje obtoženečeve, da bi se take knjige morale uvesti, je župan odgovarjal vedno: »Storimo to, ko bo Valonova stvar rešena«. (Valon je namreč jeden prejšnjih županov, ki je imel in ima menda še sedaj

svoje »stvari« z občino.) Jelenkrat je vskliknil župan: »Vse te knjige bi jaz pometal v morje!!«

Na vprašanje predsednika, naj pojasni, kako je sploh moglo priti, da je toliko zmanjkalo, se je obtoženeec opravičeval, da je v uradu bila grozna zmešnjava; zlasti pa ob nedeljah — tako je opazil v zaključku svojega opravičevanja — so stranke prihajale tako blizu blagajni, da ni nemogoče, da so se v konfuziji, ki je vladala vedno, na blagajni okoriščali tudi drugi!!

Ali vam zadošča, dragi čitatelji?! Saj ne pravimo, da bi se v drugih krajih in v drugih narodih nikdar ne dogajale take nerednosti. Ali drugod so taki slučaji sporadični, v nas so epidemični, tu je miljski slučaj tipičen za uprave v mnogih krajih! To je zistem v deželi gospodujoče oligarhije.

Opozarjamo na velika poneverjenja na deželni blagajni istrski, na upravi v Matovunu, v Boljunu, na poneverjenja v dobrotornem zavodu v Piranu, na poneverjenja v Trstu; spominjamo na dejstvo, da je bilo še do bližnje minolosti vse polno takih županov, ki leta in leta niso položili nikakega računa in jih tudi ni nikdo nadlegoval radi tega. Konstatujemo, da je gnjav zadobila že take dimenzije, da celó poreska »Istria« ni mogla več drugače, nego da je jela svariti.

Pa so se te dni še ujedali v Piranu na shodu političnega društva, da Slovani so nezmožni v to, da bi kaj dobrega storili za deželo in da vse, kar povspešuje moralno in materialno blaginjo, izhaja od njih, od laške stranke. V radikalno pobitje te laži moremo mi proti njih slučajem miljskega tipa postaviti dejstvo, da so uprave naših občin — in to velikih, kakor Kastav, Podgrad, Buzet, Pazin itd. — v resnici uzor-uprave.

Ne v Kitaj! C. in kr. generalni konsulat v Šangaju je sporočil na c. in kr. ministerstvo za vnanje stvari, da so se v poslednjem času ponovno oglašali na tem uradu delavci in mali podjetniki iz tukajšnjega upravnega ozemlja, da bi dobili kako opravilo na kitajskih železniških gradnjah.

Tozadevno započeti koraki so se pokazali brezuspešne, ker velika podjetja v Kitaju pač uporabljajo Evropejce kakor inženirje in nekaterekrat tudi kakor male podjetnike, v splošnem pa, zaradi izdatno nižje mezde, jemljejo za nadzornike in delavce skoro izključno Kitajce.

O predstoječem so obveščene kompetentne oblasti in imajo nalog, da z ozirom na neugodne razmere za evropske delavske sile na Kitajskem, radi katerih nadaljnje dohajanje delavcev tjakaj ni umestno, na primeren način živo sware prebivalstvo pred izseljevanjem v Kitaj.

Nov poštni urad. V Dobrničah odprejo s 1. decembrom t. l. nov poštni urad za pisemsko in vožno pošto in nabiralnico poštne hranilnice. Ta urad bo v zvezi z vsakdanjo vožno pošto Trebnjo-Zužemberk.

K požaru v Barkovljah. O priliki požara v skladišču trdke Pavletič v Barkovljah je neki redar prijel v ulici Tor San Piero sumljivo osebo, ki je imela opekline na levi nogi. Aretiranec je rekel, da mu je ime Fran Kerzikla. Ker se je glede ran zapletel v protislovja in je mogoče, da stoji v kaki zvezi s požarom v Barkovljah, uveli so proti imenovanemu kazensko preiskavo. Kerziklo so spravili v bolnišnico.

(Dalje na četrti strani.)

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario žtev. 2.

(šolsko poslopije).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Mladi mojstri. Predsinoči je redarstvo zaslišalo zopet enkrat pet mladih uzmovičev, katerih nobeden ni še dosegel 14. leto, ko so na drzen način kradli razno blago iz izložnic v najboljjudnejših ulicah, namreč na Corsu in v ulici S. Sebastiano. Žalostno!

Nagle smrti je umrl včeraj zvečer 84-letni Gregor Florenussi iz ulice Coroneo št. 6., ko je delal na pomolu št. 1. svobodne luke. Zadel ga je kap. Ko je prišel zdravnik, je mogel le še smrt konstatirati, ki je bila nastopila. Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Dražbe premičnin. V petek, dne 1. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Barriera vecchia št. 14, hišna oprava; v ulici Giulia št. 27, hišna oprava; v ulici S. Spiridione št. 8, hišna oprava; v ulici Rossetti št. 7, hišna oprava; v ulici Guardiella št. 567, hišna oprava, v ulici Giulia št. 9, hišna oprava; na trgu dell'ospedale hišna oprava.

Različne vesti.

Delavsko gibanje. Kakor javljajo iz Jagerndorfa so v tamošnji tovarni za sukno tvrdke Hoffmann vsi delavci, vsega okolo 420, ustavili delo ter zahtevajo deseturni dnevnik in zvišanje mezde. Štrajk je začel dne 29. t. m.

Stekel pes. V Temišvaru je stekel pes ugrinil šest oseb, med njimi tudi nekega policijskega komisarja. Bil je to majhen naročen psiček, ki je povzročil toliko nesreče. Ranjene osebe so spravili v Pasteurjev zavod v Budimpešti.

Zaljubljen ravnatelj. Tovarniški ravnatelj tvrdke Mayer & Biller v Graden, neki Rotter, je zalezoval tovarniške delavke in jih nadlegoval s svojimi ljubavnimi predlogi. Vsled tega je stopilo te dni 200 delavk in žnjimi solidarnih delavcev v štrajk ter so zahtevali, da vodstvo odpusti zaljubljenega ravnatelja. V to pa vodstvo ni hotelo privoliti. Slednjič so se sporazumeli tako, da odpuste Rotterja, ako bi imel še kedaj take muhe. Istodobno je vodstvo dovolilo delavcem deseturni delavnik.

Brzobjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 30. (Zbornica poslancev.) Mej ulogami je predlog poslanca Naxere, da se zakon, tičeči se oprostive zemljišč od davka in pristojbin, in zakon, tičeči se olajšave na pristojbinah o konvertiranju denarnih zadolžnic, brez prvega čitanja izročita justičnemu odseku. Predlog je bil vsprejet.

Dunaj 30. Konferenca v dosedo sporazumljenja mej Čehi in Nemci bo baje sestala iz 16 zaupnikov, po 8 zaupnikov od obeh strani. Inicijativo za to akcijo je poprijel posl. vitez Bilinski, ki je imel dolg pogovor z Funkejem. V kolikor se čuje, da Čehi nikakor ne odstopijo od zahteve, da se ministra Clary in Kindinger umakneta.

Dunaj 30. »Fremdenblatt« in »Neues Wiener Tagblatt« javljata skoro soglasno: V soglasju z kabinetom Claryjevem je desnica doposlala levici povabilo na akcijo za sporazumljenje za ustanovljenje reda, s katerim naj se — izognivši se obstrukciji — omogoči rešenje državnih potreb.

Potsdam 30. Cesar in cesarica sta s princ Avgustom Viljelmom in Oskarjem ob 8. uri zjutraj dospela v novo palačo.

London 30. »Daily Chronicle« piše, da je ruska vlada sklenila, da prihodnje spomladi osnuje v Kabulu stalno diplomatsko agenturo.

Vojna v južni Afriki.

Leicester 29. V nadaljnjem govoru svojem je državni tajnik Chamberlain izjavil, da se vojska v južni Afriki v kratkem poviša na 80.000 in morda tudi na 90.000 mož. Brané politiko vlade je zaključil z besedami: Kar se tiče bodočnosti, gotovo ne bodo malenkostna načela določila vedenja vlade. Boerci so se svojim lastnim postopanjem ustvarili čisto nov položaj; raztrgali so dogovore in nam dali v roko nepopisano tablo, na katero zapišemo, kar bomo hoteli. Na obeh mestih, v Sudanu in v južni Afriki — tako upam — bodočnost opraviči žrtve, ki jih doprinašamo.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST - Via Maicanton št. 1 - TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimne in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

PRSNI PRAH (prah za izvožčke)

(ne kašljaj).

najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, nahodu in drugim kataralnim afekcijam.

Škatljica z navodilom po 30 avč. Deliva se jedino v lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamorcih“ občinska palača, Trst.

Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Zaloga vina F. PETECH

TRST. - Via delle Pošte št. 10.

Istrska in dalmatinska vina iz najslavnejših kleti. Cene brez konkurence, blago pristno in najboljše kakovosti. Istrsko novo fino 30, boljše 32. Dalmatinsko fino 30, Opello novo fino 32 v vsake množini v sodčih in buteljkah od litra naprej franko na dom na katerikoli kraj mesta. Izven mesta franko užitninskega davka. Naročbe v zalogi ali s pošto dopisnice.

JOSIP VOLČIČ mizarski mojster v Komnu

priporoča slav. občinstvu svoje vsakovrstne mizarske izdelke, od priprostih do najfinjših, po najnižjih cenah. Pogojena dela se izvrše solidno in točno.

Ceniki in vzorec vsake vrste izdelkov slav. občinstvu na razpolago.

Popolno novi, v prvič razstavljeni

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Jako zanimivo popotovanje po Norveškem in Helgolandu do Kiel-a.

Vstopnina 20, otroci 10 kr.

Išče se

trgovsko izobražen poslovodja

v večji trgovini za izvoz deželnih pridelkov.

Ponudbe naj se pošiljajo v Gorico, poste restante „Kmet - 100“.

Gostilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoči. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

NOVA DROGERIJA DRAGOTIN-A JENULL

v TRSTU. Via Geppa vogal Via Carradori 6.

je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. Priporočam zlasti vse predmete za čiščenje, barvanje in zboljšanje vina. Specijaliteta v zdravilih za govejo živino, konje, prešice itd., razkužilo proti bubonični kugi, razkužljiva mila in razkužljivi prah za oblažiti zrak v vodnikih, straniščih, jamah itd.

Vse po nizkih cenah

Ozira se na svoje 26-letno službovanje v drogerijah v uci Ghega in Benvenuto ter obljublja točno in pošteno postrežbo se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Spoštovanjem

Dragotin Jenull.

Dr. IG. KOTNIK

c. kr notar

usoja si naznaniti, da je otvoril svojo notarsko pisarno v Komnu.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni se je preselil

v ulico Valdirivo št. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8^{3/4} zjutraj in od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo št. 1, I. nadstr.

Mlin na par.

Čast mi je naznaniti vsem gg. trgovcem jestvin, da imam mlin na paro, v katerem meljem vsakovrstne turšene moke. Pošiljam moko na dom točno in po najnižji ceni. Sprejemam tudi naročila za mlenje za za-sebnike po jako nizki pristojbini.

Za kakovost blaga jamčim.

Pričakuj obilo naročb beležim se udani

Valentin Skočir

Via Giulia št. 309. (Boschetto).

JAK. HENRIK HUBER

trtnica za ameriksanske trte in cepi

Tovarna kemičnega gnoja „KOPROS“ v Boljuncu (Istra)

ZALOGA:

TRST - Via S. Apollinare št. 4. Telefon št. 201.

Ameriksanske trte in cepi.

CENE:

	I. zbirka	II. zbirka
	100 kosov	100 kosov
	gl. kr.	gl. kr.
Kolči ameriksanske	1.50	12.—
Blife	4.—	35.—
Cepi na	20.—	180.—
		15.—
		120.—

Vsprejemajo se naročbe za razna cepljenja po želji naročnika in to od februarja do zvršetka aprila.

Kemični gnoj „KOPROS“

sestavljen iz kvantitete dušika, forforičnega kislica, potaše in apna, katere snovij so potrebne za živilo rastlin.

Služi čudežno za gnojenje trti, sadnega drevja, spargelna, vrtnine in žita.

Cena: Zakelj od 25 kg. gld. 2.—; od 50 kg. gld. 3.80; od 100 kg. gld. 7.50, se žakljem vred.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo izborno kisl zelje v sodčih po 200, 100, 50 in 25 kg., kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčih po 200 in 100 kg. se računi brutto za netto, pri pošiljki po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno prilčno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ^{1/2} %	proti 5 dnevni odpovedi
2 ^{1/2} %	12 „
3 ^{1/4} %	4 mesečni „
3 ^{1/2} %	8 „
3 ^{3/4} %	1 letni „

Napoleone:

po 2 ^{1/2} %	proti 20 dnevni odpovedi
2 ^{1/2} %	40 „
3 ^{1/4} %	3 mesečni „
3 ^{1/2} %	6 „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-counto daje 2^{3/4}% do vsakega zneska; izplačnje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti prim ž ni proviziji.